Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	PSYC304 Təhsil Psixologiyasının Əsasları A-3kredit (6ECTS credits)	
	Departament	Psixologiya Departamenti	
	Proqram (bakalavr, magistr)	**bakalavr**	
	Tədris semestri	Payız,2017	
	Fənni tədris edən müəllim	Aytac Sahil (MA)	
	E-mail:	aytac.sahil@gmail.com	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı		
Prerekvizitlər	**Prerekvizitlər** - yoxdur		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	**Əsas ədəbiyyat** 1. Eğitim Psikolojisi – İbrahim Yıldırım (Ankara 2011) 2. Eğitim psikolojisi Gelişim-Öğrenme-Öğretim Binnur Yeşilyaprak 13. Baskı 3. Etkili Öğretmenlik Eğitimi –Dr. Thomas Gordan 4. Robert E. Slavin "Educational Psychology Theories and Practices" Sixth edition, John Hopkins University **Əlavə Ədəbiyyat** 5. Educational Psychology for Effective Teaching – Henson&Eller (USA 1999) 6. Gelişim ve Öğrenme psikolojisi – Topses, G (Ankara 2003) 7. Educational psychology – Jeanne E.Ormrod (seventh edition) 8. Educatinal Pschology Within Teacher Education – Poulou.M 2005 9. Child and Adolescent development For Educartors – Miecee, J.L /New York 2002 10. Rod Plotnik – İntroduction to pschology		
Kursun vebsaytı	Kursla bağlı olan bütün vəsaitlər, materiallar, syllabus əlavə oxu materialları, kursla bağlı məlumatlar tələbələrin e-mail ünvanına göndəriləcək.		
Tədris metodları	Mühazirə		x
	Qrup müzakirəsi		x
	Praktiki tapşırıqlar		x
	Testlər		x
Qiymətləndirmə	**Komponentləri**	**Tarix/son müddət**	**Faiz (%)**
	Quiz		10
	Mövzulara aid tapşırıq və testlər		10
	Davamiyyət		5 (hər qaib 1 bal)
	Müstəqil iş		5
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	**Quiz-** final imtahanından 2 həftə öncə keçiriləcək. **Davamiyyət-** Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı dekanlığa təqdim etməlidirlər. Semestr ərzində maksimum 5 qaib ala bilərsiniz və bu sizin bütün davamiyyət balınızın silinməsinə bərabərdir. Dərsə gecikən tələbələr dərsdə iştirak edə bilər, lakin həmin gün keçirilən heç bir aktivliyə qoşulmayacaq. **Mövzulara aid tapşırıq və testlər-** keçirilən dərslərlə bağlı olur. Tapşırıqlarda iştrak etməyən tələbələr həmin tapşırığın balını itirmiş sayılır və daha sonrakı dərslərdə tapşırığı yaza bilməz. **Müstəqil iş** – Keçdiyimiz mövzularda toxunduğumuz məsələlərlə bağlı 3 səhifədən ibarət (şrift-12) öz fikir və araşdırmalarınıza əsaslanmış orijinal yazı. (aralıq imtahanından sonra). **Aralıq imtahanı-** Dekanlıq tərəfindən təyin olunmuş tarixdə semestrin ortalarında keçirilir. Aralıq imtahanına düşən suallar həmin imtahana qədər keçilmiş materiallardan ibarət olur. **Final imtahanı**- Semestrin sonunda keçirilir. Final imtahanına düşəcək sualların 80% aralıq imtahanından sonra keçirilmiş mövzulardan, 20% isə aralıq imtahanından əvvəl keçirilmiş mövzulardan ibarət olur. Quizlər, final imtahanında köçürmək qadağandır. Köçürən tələbələrin imtahan nəticələri ləğv olunur. Quizlərdə eləcə də aralıq və final imtahanlarında suallar yalnız keçilmiş mövzulardan salınır. Suallar test, açıq və yarımaçıq (tamamlanmalı) tipdə olacaq. Tələbələrin sinifdə etik olmayan müzakirə və davranışları qadağandır. Suallara doğru olub-olmamağından aslı olmayaraq özünəməxsus yanaşmaya önəm verilir. *Qeyd: həftəsonları üçün psixoloji filmlərə baxmaq tövsiyyə olunacaq. Filmlərin linkləri poçt ünvanlarınıza göndəriləcək. Bu fəaliyyətin həyata keçirilməsi mütləq deyil.*		

Kursun təsviri	Müəllimlik bir xalqın və ölkənin gələcəyini hazırlamaq məsuliyyəti daşıyan önəmli bir peşədir. Təhsil sisteminin yaxşı bir riyaziyyatçıdan daha çox riyaziyyat müəlliminə, yaxşı bir bioloqdan daha çox biologiya müəlliminə ehtiyacı var. Bir müəllim öz sahəsini nə qədər mükəməl bilirsə-bilsin, təhsil psixologiyası fənnini öyrənməyən, uşaq və yeniyetmə psixologiyasından anlamayan, fərdi fərqlilikləri nəzərə almayan, güclü və zəif xüsusiyyətləri ilə şagirdlərini yetərincə tanımayan, şagirdlərlə ünsiyyət bacarığı qazanmamış müəllimdən yaxşı öyrədən olması gözlənilməməlidir. Bu fənnin tədrisi nəticəsində tələbələrdə (gələcək müəllim) şagirdlərlə doğru ünsiyyət, öyrənmə və öyrətmə prosesi, öyrətmənin şagirdin ümumi psixoloji durumunu nəzərə alaraq həyata keçirilməsi, sinfin idarə olunması kimi önəmli biliklər aşılanır. Təhsil psixologiyasının cavablandırmağa çalışdığı bəzi suallar var : - Məhsuldar öyrənmə yolları hansılardır? - Şagirdlər necə motivasiya edilir? - Bəzi şagirdlər öyrənmə prosesində digərləri ilə müqayisədə niyə daha yaxşıdırlar? - Oxuma , yazma və riyazi bacarıqlar necə formalaşır? - Qrupla yoxsa tək öyrənmək daha yaxşıdır? - Yaxşı müəllim nə etməlidir?
Kursun məqsədləri	Fənnin tədrisi nəticəsində tələbə aşağıdakı məsələlər haqqında lazımi biliyə malik olmalıdır: • təhsil psixologiyası ilə bağlı anlayışları ayırd edə bilməli • təhsil psixologiyasının təhsil-öyrətməyə qazandırdığı xidmətləri anlaya bilməli • təhsil psixologiyasında istifadə olunan üsulları izah etməli • təhsil psixologiyasının təhsil və müəllim baxımından önəmini dəyərləndirə bilməli • fərdin inkişafı ilə baglı əsas anlayışları bilməli • inkişaf mərhələlərini xüsusiyyətləri ilə birgə qavramalı • inkişafa təsir edən amilləri bilməli • inkişaf mərhələləri ilə öyrənmə arasında əlaqə qura bilməli • doğumla başlayan inkişaf prosesində irsiyyət-mühit qarşılıqlı təsirini bilməli • fiziki inkişafın insan həyatına, eləcə də sosial münasibətlərə və nəticədə öyrənməyə təsirini bilməli • koqnitiv inkişafı öyrənməli və koqnitiv yanaşmalardan əldə olunan bilikləri müəllimlik sənətinə tətbiq edə bilməli • uşaqlarda cinsi inkişafı öyrənməli və cinsi tərbiyənin önəmini bilməli • uşaq və yeniyetmələrdə normal cinsi davranışla problemli cinsi davranışı ayırd edə bilməli • əxlaqın nə olduğunu , fərd və cəmiyyət baxımından önəmini qavramalı • şəxsiyyətin inkişaf mərhələlərini bilməli və biliklərini işində tətbiq etməyi öyrənməli • şəxsiyyətin inkişafında məktəbin, müəllimin və dostlarının təsirini müəyyənləşdirə bilməli • öyrənmə və öyrətmə prosesini dərindən bilməli • şagirdi tanımanın önəmini anlamalı • şagirdi tanıma texnikalarını bilməli • şagird tanımanın təhsil baxımından nəticələrini qiymətləndirə bilməli • motivasiyanın dərsdə önəmini anlamalı və motivasiya texnikalarından məlumatlı olmalı • sinifin idarəoluması haqqında biliklərə yiyələnməli • bədən dilini düzgün istifadə etməyi öyrənməli • problemli situasiyalarda düzgün reaksiyanı seçməyi bacarmalı
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələr aşağıdakıları edə biləcəklər: **MODUL I** **İnkişaf Psixologiyası** • İnkişaf Psixologiyasının qanunlarlnı bilir, izah edir • Yaş mərhələlərinin xüsusiyyətlərini bilir, izah edir və yaş xüsusiyyətlərinə görə onlarla necə münasibət qurmağı bacarır • Davranışların növlərini bilir, müqayisə edir, nümunə çəkir

- İdrak nəzəriyyəsini bilir, idraki inkişafın yaş mərhələlərinə görə sıralayır
- Qardnerin zəka növlərini bilir və dərs proqramına tətbiq edir
- Bloom taksanomiyasını sıralayır və izah edir

MODUL II

Öyrənmə Psixologiyası

- Öyrənmə nəzəriyyələrini bilir
- Öyrənmə prossesini izah edir
- Öyrənməyə təsir edən amilləri bilir və nümünələr çəkir

MODUL III

Sinifin Idarəolunmas;

- Sinifin idarəolunma qaydalarını bilir və tətbiq edir
- Problemli davranışlı şagirdlərlə ünsiyyət qurmağı bacarır
- Şagirdlərin sinifdənkənar problemlərini təxmin edir və öyrənmə prossesinə təsirini nəzərə alır
- Motivasiya etmənin yollarını bilir və bacarır

Cədvəl

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1	.09.2017 .09.2017	Psixologiyaya giriş.Təhsil psixologiyası. Müəllim hazırlığında təhsil psixologiyasının rolu İnkişaf Psixologiyasına Giriş	Rod Plotnik – İntroduction to pschology Educational psychology – Jeanne E.Ormrod (seventh edition) Gelişim ve Öğrenme psikolojisi – Topses, G (Ankara 2003)
2	.09.2017 .09.2017	İnkişaf psixologiyası , əsas anlayışları, qanunları. İnkişafın Təbiəti, Yaş mərhələləri və fərdin inkişafı. Müəllim üçün inkişafın təbiətini bilmək niyə önəmlidir?	Gelişim ve Öğrenme psikolojisi – Topses, G (Ankara 2003) Child and Adolescent development For Educartors
3	.09.2017 .10.2017	Doğumdan sonrakı dövrdə duyğular və fiziki inkişaf Bihevioral inkişaf (davranışların formalaşması, öyrənilməsi)	Human Development – Vander Zanden, J.W (New York 1997) Theories of Personality : Understanding Persons – Cloninger, S.C (New Jersey 2004)
4	.10.2017 .10.2017	J.Piajenin zenhi inkişaf nəzəriyyəsi L.Vıqotski və zehni (koqnitiv) inkişaf . J.Piajenin nəzəriyyəsi ilə qarşılıqlı müqayisəsi.	Theories of Personality : Understanding Persons – Cloninger, S.C (New Jersey 2004) Theories of Personality : Understanding Persons – Cloninger, S.C (New Jersey 2004)
5	.10.2017 .10.2017	Əxlaqi və Cinsi inkişaf nəzəriyyələri Şəxsiyyətin inkişafı (Z.Froyd və E.Erikson)	Eğitim Psikolojisi – Ibrahim Yıldırım (Ankara 2011) Cognitive and ethical growth : The making of meaning– Perry,W/G (San Francisco 1981)
6	.10.2017 .10.2017	Fərqli təhsil dövrlərinə (yaş mərhələləri) görə şagird şəxsiyyətinin inkişafı Şagird tanıma (inkişaf xüsusiyyətlərinə görə şagirdi tanıma)	Eğitim Psikolojisi – Ibrahim Yıldırım (Ankara 2011)
7	.10.2017 .11.2017	Təhsil psixologiyasında xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlər Öyrənmə psixologiyasına giriş, şüurlu və şüursuz davranış	Theories of Learning – Hilgard, E.R , Bower, G.H (New York 1966)
8	.11.2017 .11..2017	Öyrənmənin qanunları İnsan öyrənməsi və yaddaş, öyrənmə bacarığı Öyrənmə növləri (bihevioral yanaşmalar, sosial	Etkili Öğrenme ve Öğetme – Açıkgöz, K.Ün (İzmir 1996)

		öyrənmə, geştalt və humanist yanaşmalara görə öyrənmə)	
9	.11.2017 .11.2017	Öyrənmə strategiyaları, xatırlama və unutma Düşünmə prossesi(daxili nitq və hərəkət, sözlü düşünmə), anlayışları necə öyrənirik? Əsas öyrənmə mühitləri ; Ailə-məktəb-sinif Öyrənməyə təsir edən amillər (Məktəb binası və siniflərin və hazırlanmasının öyrənmə prosesinə təsiri), Aktiv Öyrənmə	Ready or Not: Some Psychological Aspects of Readiness In relation To Learning Effectiveness – Weininger, O (1972) Saban, A. Öğrenme Öğretme Süreci: Yeni teori ve Yaklaşımlar. Ankara 2002
10	.11.2017 .11.2017	Sinifin idarəolunması Effektli müəllimlik strategiyaları, Müəllimin rolları, yanaşması, ruhi sağlamlığı yerində olan müəllim	The Excellent Online Instructor: Strategies for Professional Development Rena M. Palloff , Keith Pratt
11	.11.2017 .11.2017	Problemli davranışlı şagirdlər, sinifdə mübahisə, davranışların idarəolunması Müəllimin Bədən Dili	S Sınıf yönetimi Zeki Kaya Ankara 2002ınıf yönetiminde kuram ve uygulama Cevat Celep
12	.12.2017 .12.2017	Ünsiyyət, ünsiyyətdə çətinliklər Müəllimlər şagirdlərin problemləri olduqda nələr etməlidir (edə bilər)	Gelişim ve Öğrenme psikolojisi – Topses, G (Ankara 2003)
13	.12..2017 .12.2017	Evdəki öyrənmə problemlərini necə həll etmək olar ? Valideyn-müəllim-şagird münasibəti	Çocuk eğitiminin anahtarı – Humphreys,T (1999)
14	.12.2017 .12.2017	Temperament, xarakter və qabiliyyətlər Motivasiya və Uğur	Öğrenme ve Motivasyon Psikolojisi Kolektif -Türkiye Enformasyon Bürosu Yayınları
15	.12.2017 .12.2017	Effektli dinləmənin faydaları Şagird Qrupları Yaratma	Sınıf yönetimi Zeki Kaya Ankara 2002 sınıf yönetiminde kuram ve uygulama Cevat Celep
16	Yanvar 2018	**Final İmtahanı**	**Uğurlar!**